

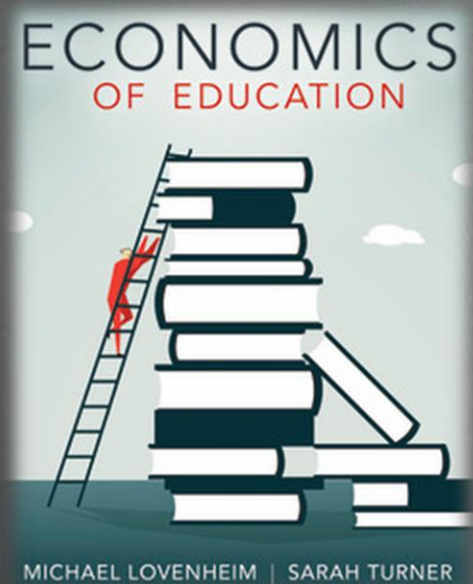
اقتصاد در آموزش پزشکی: ضرورت نگاه اقتصادی در تربیت دانشجویان

دکتر لیلا ساداتی ، عضو هیات علمی گروه اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی البرز

l.sadati70@gmail.com

اقتصاد آموزشی به بررسی نحوه تخصیص منابع محدود برای دستیابی به اهداف آموزشی می‌پردازد.

مولفه های اقتصاد در آموزش

01

مدیریت زمان

02

نیروی انسانی

03

تجهیزات

04

فضای آموزشی

چرا نگاه اقتصادی ضروری است؟

- منابع آموزشی محدود و پرهزینه
- افزایش تقاضا برای آموزش باکیفیت
- ضرورت تصمیم‌گیری مبتنی بر داده برای تخصیص منابع

افزایش چشمگیر درخواست برای رشته‌های پرطرفدار مانند پزشکی عمومی و پرستاری در کنکور سراسری، باعث فشار بر ظرفیت دانشگاه‌ها و نیاز به سیاست‌گذاری برای توزیع عادلانه فرصت‌ها شده است.

هزینه‌های پنهان آموزش پزشکی

- آموزش بالینی در بیمارستان‌ها
- تجهیزات تخصصی و مصرفی
- زمان استاد و دانشجو
- هزینه فرصت ناشی از طراحی ناکارآمد

طراحی برنامه درسی با رویکرد اقتصادی

- استفاده بهینه از جلسات آموزشی
- ترکیب آموزش نظری و عملی در قالب ماژول‌های هدفمند
- حذف تکرارهای غیرضروری در محتوا

مدل‌های اقتصادی در آموزش

- مدل هزینه-فایده: آیا ارزش حاصل از آموزش با هزینه هم‌خوانی دارد؟
- مدل هزینه-اثربخشی: کدام روش آموزشی با کمترین هزینه، بیشترین اثربخشی را دارد؟

مثال

اجرای دوره‌های کوتاه‌مدت آموزش اخلاق حرفه‌ای برای دانشجویان پزشکی، با هزینه اندک، منجر به کاهش شکایات بیماران و بهبود رفتار حرفه‌ای در محیط بالینی شده است.

آموزش مبتنی بر شایستگی و اقتصاد

- تمرکز بر نتایج قابل اندازه‌گیری
- کاهش اتلاف منابع با آموزش هدفمند
- ارزیابی دقیق‌تر عملکرد دانشجو

فناوری آموزشی و صرفه‌جویی

مثال: استفاده از پلتفرم‌های یادگیری مثل LMS برای بارگذاری محتوا، تکالیف و آزمون‌ها، باعث کاهش نیاز به چاپ جزوات، صرفه‌جویی در زمان استاد، و افزایش دسترسی دانشجویان شده است

- استفاده از شبیه‌سازها و آموزش مجازی
- کاهش نیاز به فضای فیزیکی
- افزایش دسترسی و انعطاف‌پذیری

مثال: آموزش مهارت‌های جراحی با استفاده از شبیه‌سازهای واقعیت مجازی در دانشکده‌های پزشکی، به جای آموزش مستقیم در اتاق عمل، باعث کاهش هزینه‌ها و افزایش ایمنی آموزشی شده است.

اقتصاد در ارزیابی آموزشی

- طراحی آزمون‌های مقرون به صرفه
- استفاده از روش‌های خودارزیابی و ارزیابی همتا
- کاهش هزینه‌های اجرایی آزمون‌ها

♦ مثال: استفاده از آزمون‌های آنلاین چندگزینه‌ای به جای آزمون‌های کتبی حضوری، با حفظ سطح اعتبار سنجی، باعث صرفه‌جویی در زمان، نیروی انسانی و هزینه‌های اجرایی شده است.

نقش استاد در اقتصاد آموزشی

- مدیریت زمان تدریس
- تولید محتوای مشترک و قابل استفاده مجدد
- مشارکت در طراحی منابع آموزشی دیجیتال

چالش‌ها و مقاومت‌ها

- . نگرانی از کاهش کیفیت آموزش
- . مقاومت فرهنگی در برابر تغییر
- . نیاز به آموزش اساتید در حوزه اقتصاد آموزشی

نقش آموزش در بهره‌وری اقتصادی :
آموزش صحیح و هدفمند، کیفیت خدمات درمانی را ارتقاء می‌دهد، خطاهای پزشکی را کاهش می‌دهد و رضایت بیماران را افزایش می‌دهد. این‌ها همه شاخص‌هایی هستند که مستقیماً بر اقتصاد سلامت تأثیر می‌گذارند.

با سپاس از توجه شما